

FAKULTA
ELEKTROTECHNICKÁ
ČVUT V PRAZE

BRIAN PŘÍRUČKA

JAN ŘEHÁK, ONDŘEJ VAŠÁTKO

VERZE 0.6

Obsah

Úvod

Stavba robota	3
Příprava prostředí	4
Připojení přes wifi	5
1. Hello World	7
2. Píp píp	8

Motory

1. Tak to rozjedem	9
2. Na plný plyn	10
3. Dopředu a dozadu	11
4. Zatáčka	12
5. Točím se točím	13
6. Spirála	15

Senzory

1. Detekce stisku	17
2. Detekce stisku	19
3. Zpomalit nebo zrychlit	21
4. Zastavit, stát!	23
5. Nenabourej	24
6. Nenabourej 2	25
7. Zastavit, stát! 2	26
8. Gyro senzor	28

Pokročilé úlohy

1. Sledování černé čáry	30
2. Sledování černé čáry 2	31
3. Knob na brianovi	33
6. Simon Says	34

Neřešené úlohy

1. Sledování černé čáry 3	37
2. Překážka na čáře	38
3. Bludiště	39
4. Sumo	40

STAVBA ROBOTA

ÚKOL

Naskenujte QR kód a podle návodu postav robota.

TIP

Pokud vám nefunguje odkaz můžete jít na adresu <https://tinyurl.com/brian-line-follower>

PŘÍPRAVA PROSTŘEDÍ

ÚKOL

Připravte si programovací prostředí.

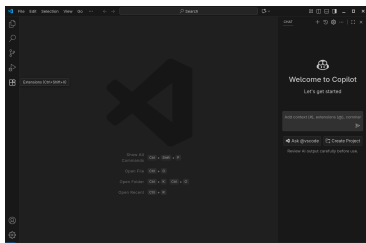
TIP

Pro úplné začátky s programováním doporučujeme začít s BriVis

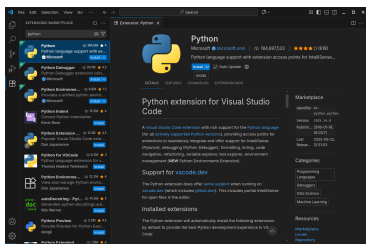
POSTUP ŘEŠENÍ

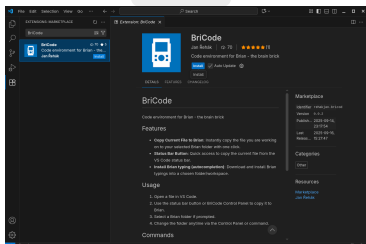
1. Otevřete si visual studio code

2. V záložce extensions stáhněte extension pro python

a extension BriCode

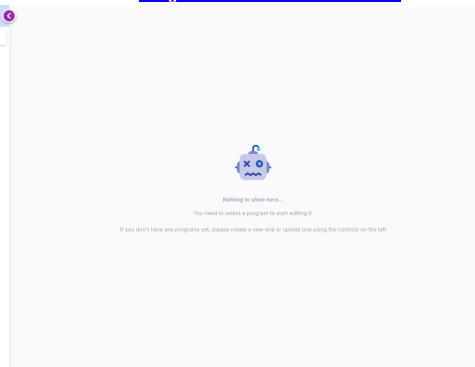
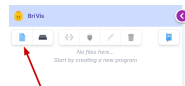
3. Vytvořte si svojí pracovní složku a tu otevřete ve vscode.

4. Pomocí tlačítka Install Brian typing

(autocomplete) v záložce BriCode v levém panelu, stáhněte pomocné soubory pro vývoj.

5. Připojte Briana k počítači pomocí USB a tlačítkem Select Brian Folder otevřete připojeného Briana.

Otevřete si webovou stránku <https://brivis.fel.cvut.cz/>

Tlačítkem vytvořte nový soubor. Po vytvoření souboru, můžete zvesela programovat.

TIP

Visual studio code si můžete stáhnout na stránce <https://code.visualstudio.com/>

PŘIPOJENÍ PŘES WIFI

ZAPNUTÍ

V hlavním menu jděte do **Settings** → **WiFi config** a vyberte **Enable**.

WiFi se spustí ve zvoleném režimu: **Station mode** nebo **AP mode**.

- **Station mode**: Brian se připojí k existující WiFi síti.
- **AP mode (Access Point)**: Brian vytvoří vlastní WiFi síť, do které se mohou připojit jiná zařízení.

Pro použití webové aplikace **BRemote** si poznamenejte „IP address“ zobrazenou v menu **WiFi config** a v prohlížeči na zařízení připojeném ke stejné síti otevřete **http://<ip-adresa>**.

Otevře se BRemote s různými funkcemi.

STATION MODE

1. V menu **WiFi config** vyberte **Connect to...**, zobrazí se dostupné sítě.

- Brian musí být v **scan mode**, aby se seznam ukázal.
- Pokud žádné sítě nevidíte, spusťte skenování přes volby **Start WiFi**, **Disconnect** nebo **Disconnect AP**.

2. Vyberte síť a klikněte na **Connect**.

- Ikona zámku znamená, že je vyžadováno heslo.
- Pokud je potřeba, budete vyzváni k zadání hesla.

3. **Known (saved) networks** se zobrazují dole na obrazovce.

- V menu **Manage** (Right button) můžete síť zapomenout (**Forget**) nebo vypnout automatické připojení (**Disable Auto-join**).
- Brian si pamatuje až 12 sítí.

AP MODE

1. V menu **WiFi config** zvolte **Configure AP**.

2. Zadejte **network name (SSID)** a **password**, nebo nastavte otevřenou síť.

3. Poté spusťte (nebo restartujte) **AP**.

- Brian se odpojí od všech jiných WiFi sítí, pokud byl připojen.
- V AP režimu se mohou připojit až 3 zařízení.

(RE)BOOT BEHAVIOR

V menu `WiFi config` vyberte `Boot behavior`, kde určíte automatické zapínání WiFi.

Start on boot?

- `always start` — WiFi se spustí při každém startu a připojí se / spustí AP.
- `if previously on (default)` — WiFi se spustí jen tehdy, pokud bylo zapnuté před posledním vypnutím.
- `don't autostart` — WiFi se spravuje ručně.

Startup mode?

- `scan & connect (default)` — Neustále hledá dostupné sítě a připojí se k té se nejsilnějším signálem. Pokud Brian opustí dosah sítě, znovu skenuje a připojuje se.
- `fallback to AP (default on)` — Po několika neúspěšných pokusech o připojení Brian spustí vlastní AP. Jinak stále skenuje.
- `only start AP` — Nepokouší se připojit k žádné síti, rovnou spustí AP.

BRemote (WiFi Brian Remote app)

Na připojeném počítači nebo telefonu otevřete webový prohlížeč.

Oficiálně je podporován **Google Chrome**, ale fungují i jiné hlavní prohlížeče.

1. Zadejte **IP address** zobrazenou v `WiFi config`.
2. Otevře se aplikace **BRemote**, která nabízí tyto funkce:

Funkce

- File transfer mezi prohlížečem a SD kartou Briana
- Editable file preview: náhled a úprava souborů (některé typy lze editovat jako text), BriVis soubory se otevřou přímo v BriVis (pokud má počítač internet)
- Program start/control: spouštění libovolných spustitelných souborů na Brianovi přímo z BRemote, možnost přerušení nebo ukončení
- Firmware update check: pokud má zařízení internet, BRemote upozorní na novou verzi a nabídne odkaz na aktualizací nástroj (samotná aktualizace probíhá přes USB)
- Program console: připojení k běžícímu programu, zobrazení výstupu a posílání příkazů
- Settings: úprava uložených parametrů (jas, WiFi boot behavior atd.)
- Motor demo: vzdálené testování a spouštění motorů z prohlížeče
- Sensor demo: vzdálené čtení hodnot senzorů v prohlížeči

1. HELLO WORLD

ÚKOL

Úkolem je vypsát text "Hello World" na kostce brian.

POZOR

Nezapomeňte kostku Brian pořádně nabít a zapnout, aby byla připravená! ⚡

TIP

Pro každou úlohu si doporučujeme vytvořit nový soubor

NÁPOVĚDA

Napište `print()` a do závorek napište ve dvojitých uvozovkách co chceš vytisknout

POZOR

Zkuste si vytisknout i jiné fráze, ale pozor, Brian neumí tisknout české znaky, musíš proto psát bez háčků a čárek

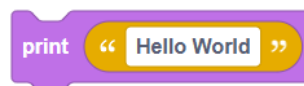
POSTUP ŘEŠENÍ


```
print("Hello World")
```

1. Otevřete Visual studio code
2. Připojte kostku pomocí USB-C kabelu
3. V rozšíření BriCode klikněte na tlačítko *Vyber složku Briana* a otevřete úložiště Briana
4. V rozšíření BriCode klikněte na tlačítko *Upload do Briana*
5. Na kostce Brian klikněte na *SD karta*, najděte soubor a vyberte *START*

1. V menu BriVise klikněte na tlačítko Download
2. Překopírujte soubor který se vám stáhl do úložiště kostky Brian
3. Na kostce Brian klikněte na *SD karta*, najděte soubor a vyberte *START*

A je to! Kostka Brian by teď měla říct „Hello World“. Skvělá práce, programátore! 🐱

2. PÍP PÍP

ÚKOL

Úkolem je napsat program, který zahraje tón.

NÁPOVĚDA

Použijte funkci `play_tone(...)`. Do závorek napište dvě čísla: první určuje výšku tónu a druhé délku tónu v milisekundách ($1000\text{ms} = 1\text{s}$).

NÁPOVĚDA

Po zavolání funkce `play_tone` nesmíme předčasně ukončit program než tón dohraje. Použijeme tedy funkci `sleep(0.5)`, která chvíli počká. Aby se funkce dala použít musí na začátku programu být `from time import sleep`.

NÁPOVĚDA

Použijte blok začni přehrávat `__` Hz tón po dobu `__` ms. Do mezer doplň dvě čísla: první určuje výšku tónu a druhé délku tónu v milisekundách ($1000\text{ms} = 1\text{s}$).

NÁPOVĚDA

Po tom, co necháme hrát tón nesmíme předčasně ukončit program než tón dohraje. Použijte tedy blok počkej `__` s, která chvíli počká, než tón dohraje.

TIP

Doporučujeme příjemnou výšku tónu 880, můžete ale experimentovat s dalšími tóny.

POZOR

Zkontrolujte, že máte zapnutou hlasitost na kostce. V menu jděte do `Settings` -> `Sound volume` -> a nastavte hlasitost.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.audio as audio
from time import sleep

audio.play_tone(880, 500)
sleep(0.5)
```


začni přehrávat 880 Hz tón po dobu 500 ms

počkej 1 s

PŘIPOJENÍ MOTORU

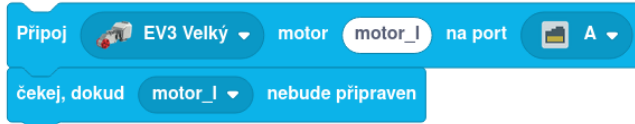

Abychom mohli s motorem pracovat, musíme nejdříve pythonu oznámit, že ho budeme používat, poté si ho musíme pojmenovat a nakonec počkat až se připraví.

```
import brian.motors as motors # Oznámí, že  
                               budeš používat motory  
  
motor_l =  
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A) # Řekne, kam jste motor  
                                               připojil/a a pojmenuje ho  
  
motor_l.wait_until_ready() # Zkontroluje  
                           jestli je motor připojen a připraven
```


Abychom mohli s motorem pracovat, musíme si ho pojmenovat.

ÚKOL

Naprogramovat jeden motor tak, aby se otočil o 360° rychlostí 300°/s.

NÁPOVĚDA

Řekni motoru A, co má udělat: napište `motor_l`, tečku a poté `rotate_by_angle(...)`.

Do závorek napište dvě čísla: první je, o kolik stupňů se má otočit, druhé je jakou rychlostí.

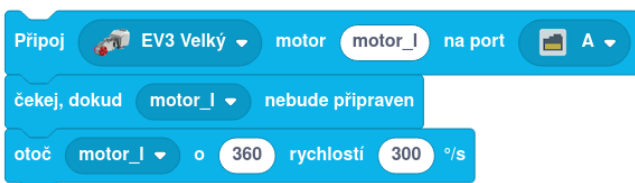
NÁPOVĚDA

Použijte blok otoč __ o __ rychlostí __ °/s

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.motors as motors  
  
motor_l =  
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)  
motor_l.wait_until_ready()  
  
motor_l.rotate_by_angle(360, 300) # Otoč o  
                                  360 stupňů, rychlostí 300 stupňů za  
                                  sekundu
```


2. NA PLNÝ PLYN

ÚKOL

Naprogramovat robota tak, aby popojel vpřed o jedno otočení koly.

NÁPOVĚDA

Když nastavíme třetí parametr funkce `rotate_by_angle(...)` na `0` tak se na dokončení funkce nebude čekat a můžeme tedy začít otáčet i druhým motorem. Takže ve výsledku se budou oba motory otáčet zároveň.

NÁPOVĚDA

Pro rozjetí obou motorů najednou, je potřeba pro první motor použít blok `začni otáčet` o rychlosti `°/s`. Pro druhý motor použít stejný blok jako v předchozím úkolu.

POSTUP ŘEŠENÍ

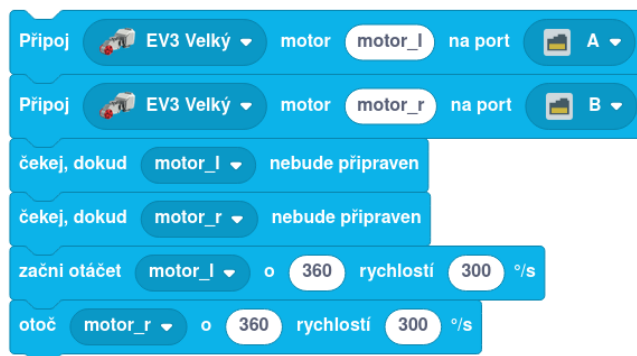


```
import brian.motors as motors

# Levý motor
motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()

# Pravý motor
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

motor_l.rotate_by_angle(360, 300, 0) # 0 v
    poslením parametru říká, že se nemá
    čekat na dokončení otáčení motoru,
    jelikož chceme zároveň točit i
    druhým motorem
motor_r.rotate_by_angle(360, 300)
```


TIP

Maximální rychlost pro velký motor je `1050 deg/s` (stupňů za sekundu) a `1560 deg/s` pro střední motor

3. DOPŘEDU A DOZADU

ÚKOL

Naprogramovat robota tak, aby popojel dopředu a poté dozadu.

NÁPOVĚDA

Záporné číslo v prvním parametru funkce `rotate_by_angle(...)` popoží robota dozadu.

NÁPOVĚDA

Záporné číslo v políčku rychlosti popoží robota dozadu.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.motors as motors

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()

motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

motor_l.rotate_by_angle(360, 300, 0)
motor_r.rotate_by_angle(360, 300)

motor_l.rotate_by_angle(-360, 300, 0)
motor_r.rotate_by_angle(-360, 300)
```


Scratch script for robot movement:

- Připoj EV3 Velký motor motor_l na port A
- Připoj EV3 Velký motor motor_r na port B
- čekej, dokud motor_l nebude připraven
- čekej, dokud motor_r nebude připraven
- začni otáčet motor_l o 360 rychlostí 300 %/s
- otoč motor_r o 360 rychlostí 300 %/s
- začni otáčet motor_l o -360 rychlostí 300 %/s
- otoč motor_r o -360 rychlostí 300 %/s

ÚKOL

Naprogramovat robota tak, aby se otočil do pravého úhlu.

NÁPOVĚDA

Aby se robot otočil, musíme jedním motorem otočit na jednu stranu a druhým na druhou.

VYZKOUŠEJTE SI

Experimentujte s rychlostí jednotlivých motorů, aby vytvořil různě velké zatáčky.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.motors as motors

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()

motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

motor_l.rotate_by_angle(360, 300, 0)
motor_r.rotate_by_angle(-360, 300)
```


The Scratch script consists of the following blocks:

- Two 'Připoj' (Connect) blocks: 'EV3 Velký' motor 'motor_l' to port 'A' and 'EV3 Velký' motor 'motor_r' to port 'B'.
- 'čekej, dokud' (wait until) blocks for 'motor_l' and 'motor_r' until they are 'nebude připraven' (not ready).
- 'začni otáčet' (start rotating) block for 'motor_l' by 360 degrees at 300 %/s.
- 'otoč' (rotate) block for 'motor_r' by -360 degrees at 300 %/s.

PROČ OPAKOVAT PŘÍKAZY

Představte si, že chcete robotovi 10× říct „Ahoj, Briane!“. Místo psaní stejného příkazu pořád dokola mu můžeme dát úkol zopakovat ho za nás. Slouží k tomu **for cyklus**.

```
for i in range(10):  
    print("Hello Brian!")
```

CO SE DĚJE UVNITŘ

Všechno, co má být součástí cyklu, musí být odsazené (tabulátor nebo čtyři mezery). Díky tomu Python ví, co má opakovat.

```
for i in range(3):  
    print("Jsem ve for-cyklu...")  
print("...a já už ne.")
```

ZKOUŠÍME ČÍSLA

Proměnná `i` postupně nabývá čísel od začátku rozsahu až po jeho konec (ten už se nevypíše). Můžeme si hrát s tím, kde začneme, kde skončíme nebo o kolik budeme přeskakovat.

```
for i in range(4, 10):  
    print(i)  
  
for i in range(0, 10, 2):  
    print(i)
```

Často číslo v programu ani nepotřebujeme. Pak místo něj používáme podtržítka.

```
for _ in range(5):  
    print("Jdeme na to!")
```

TIP PRO PŘERUŠENÍ

Když chceme cyklus zastavit dřív, použijeme `break`. Pokud naopak chceme přeskočit jen jednu část a pokračovat dál, použijeme `continue`.

ÚKOL

Úkolem je naprogramovat robota tak, aby objel čtverec. Použijte *for cyklus*.

POSTUP ŘEŠENÍ

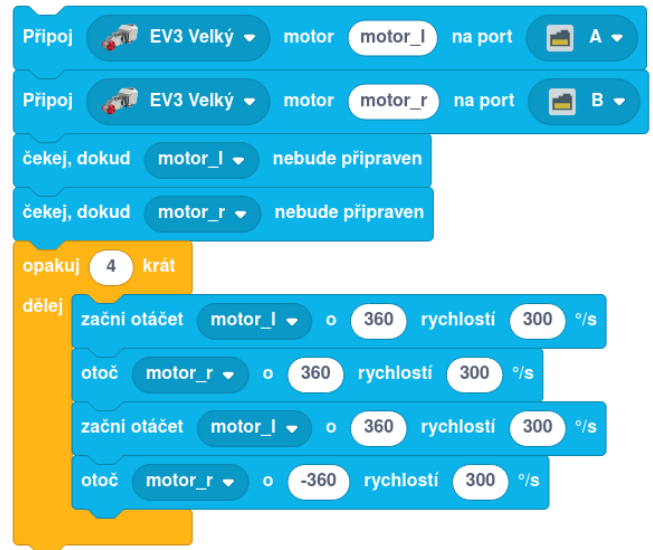
```
import brian.motors as motors

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()

motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

for _ in range(4): # Proměnou
    nepotřebujeme, vyplníme jí proto _
    (podtržítkem)
    # Popojedeme dopředu
    motor_l.rotate_by_angle(360, 300, 0)
    motor_r.rotate_by_angle(360, 300)

    # A teď se otočíme
    motor_l.rotate_by_angle(360, 300, 0)
    motor_r.rotate_by_angle(-360, 300)
# A celé to zopakujeme 4x
```


INTRO

Uvnitř *for* cyklu mohou být libovolné příkazy a to i další *for* cyklus. V takovém případě se mu říká vnořený *for* cyklus. Pojďme se podívat na to, jak funguje:

```
for i in range(4):  
    for j in range(i): # Vnořený cyklus  
        print(j)  
    print("---")
```

Výstup tohoto programu bude:

```
---  
0  
---  
0  
1  
---  
0  
1  
2  
---
```

V prvním průběhu vnějšího *for* cyklu je `i=0`, tedy vnořený *for* cyklus neproběhne ani jednou a žádné číslo se nevypíše. V druhém kroku vnějšího *for* cyklu, kdy je `i=1` už vnořený *for* cyklus proběhne právě jednou a vytiskne se `0`.

ÚKOL

Naprogramovat robota tak, aby se točil do spirály. Použijte vnořený *for* cyklus.

NÁPOVĚDA

Vnější *for* cyklus můžeme napsat třeba jako `for length in range(200, 600, 200):`, budeme tak mít proměnnou délku, která se bude prodlužovat o 200 každou iteraci.

POSTUP ŘEŠENÍ

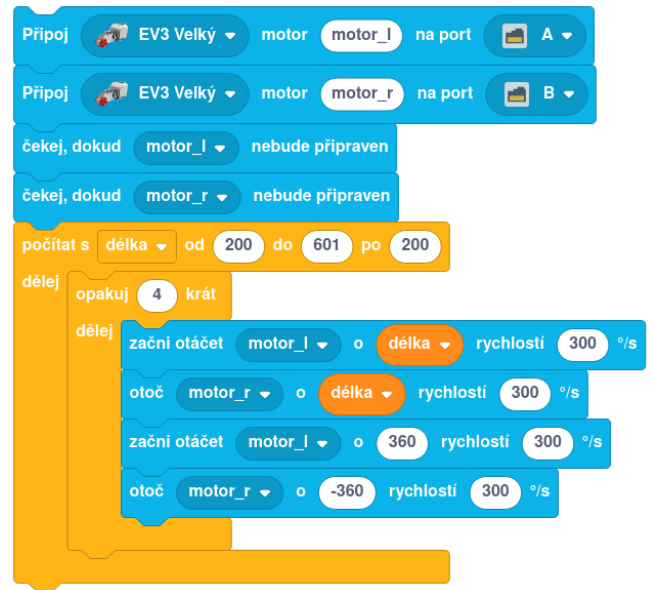
```
import brian.motors as motors

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()

motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

for length in range(200, 600, 200): # Horní
    limit musí být o jedna větší než
    požadovaná poslední hodnota v cyklu,
    rozmysli si proč
    for _ in range(4):
        motor_l.rotate_by_angle(length, 300,
                                0)
        motor_r.rotate_by_angle(length, 300)

        motor_l.rotate_by_angle(360, 300, 0)
        motor_r.rotate_by_angle(-360, 300)
```


TLAČÍTKO

První senzor, který si ukážeme, je `TouchSensor`.

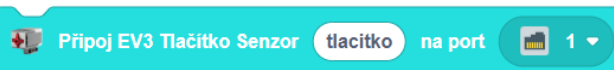
Robot dokáže poznat, jestli je zmáčkнутé. Díky tomu s ním můžete třeba spouštět různé funkce nebo zjistit, že robot narazil do zdi.

PŘIPOJENÍ TLAČÍTKA

Abychom mohli s tlačítkem pracovat, musíme nejdříve pythonu oznámit, že ho budeme používat, poté si ho musíme pojmenovat a nakonec počkat až se připraví. Stejně jak u motoru.

UPOZORNĚNÍ

Když nebude senzor připojen do daného portu, tak se program spustí a zůstane běžet.

```
import brian.sensors as sensors # Oznámí, že  
    budeš používat senzory  
  
button =  
    sensors.EV3.TouchSensorEV3(sensors.S  
        ensorPort.S3) # Řekne, kam jste  
        senzor připojil/a a pojmenuje ho  
  
button.wait_until_ready() # Zkontroluje  
    jestli je senzor připojen a  
    připraven
```

ÚKOL

Počekaj na zmáčknutí tlačítka a potom napište na obrazovku Briana `Zmacknuto`.

NÁPOVĚDA

Použijte funkci `wait_for_press()`

NÁPOVĚDA

Použijte funkci blok `čekať než se __ zmáčkne`

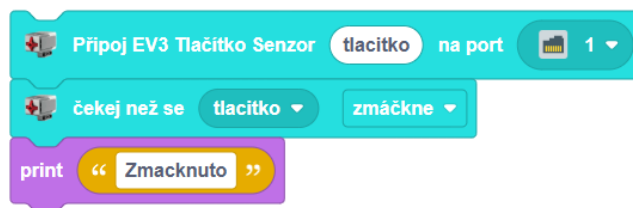
POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.sensors as sensors

button =
    sensors.EV3.TouchSensorEV3(sensors.S
    ensorPort.S1)
button.wait_until_ready()

button.wait_for_press()
print('Zmackunto')
```


WHILE CYKLUS

V některých případech dopředu nevíme, kolikrát budeme muset nějaký příkaz nebo nějaké příkazy vykonat, a nemůžeme proto použít *for*-cyklus, který má pevně daný počet opakování. Pro tyto případy můžeme použít *while* cyklus, který opakuje příkazy ve svém těle dokud je splněna nějaká podmínka.

Použití *while* cyklu si ukážeme na jednoduchém příkladu, kde se na obrazovku Briana bude tisknout `Zmacknuto.` dokud budeme držet tlačítko.

```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors

button = sensors.EV3.TouchSensorEV3(sensors.SensorPort.S1)

button.wait_for_press() # Počkáme na začátek stisku tlačítka
while button.is_pressed(): # Dokud je tlačítko zmáčkuto, cyklus pokračuje
    print("Zmacknuto.") # A tiskne pořád dokola
print("Ted je pusteno.")
```

Může se stát, že chceme aby cyklus běžel pořád, bez ukončení. Můžeme na to použít slovo `True` v podmínce. Opět si ukážeme jednoduchý příklad.

```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors

button = sensors.EV3.TouchSensorEV3(sensors.SensorPort.S1)

button.wait_for_press() # Počkáme na začátek stisku tlačítka
while True: # Cyklus se nikdy nezastaví
    print("Zmacknuto.") # A tiskne pořád dokola
# Sem kód už nikdy nedojde
```


VYZKOUŠEJTE SI

V následujících úlohách se může stát, že *while* cyklus nepůjde opustit a program se sám nezastaví. Můžete ho ale zastavit vy, stisknutím obou horních tlačítek kostky současně.

VYZKOUŠEJTE SI

Všechny programy zapsané pomocí *for* cyklu je možné přepsat i pomocí *while* cyklu, ne obráceně.

ÚKOL

Rozjedte se dopředu a na zmáčknutí tlačítka otočte směr jízdy.

NÁPOVĚDA

Bude potřeba proměnná, která si bude pamatovat, jakým směrem robot jede.

POSTUP ŘEŠENÍ

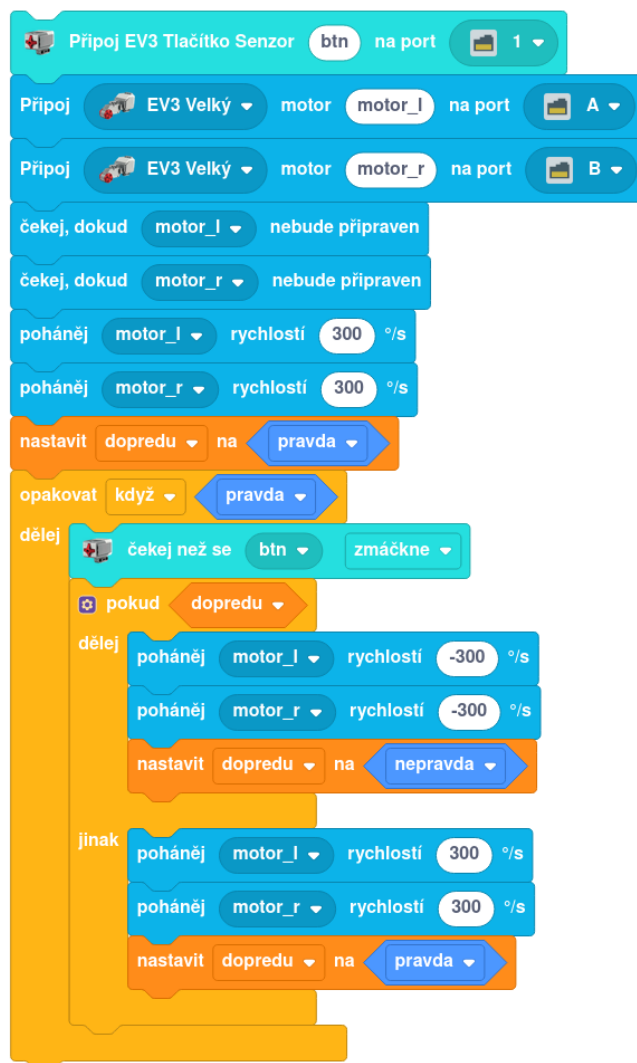
```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors

button =
    sensors.EV3.TouchSensorEV3(sensors.SensorPort.S1)

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

motor_l.run_at_speed(300)
motor_r.run_at_speed(300)
forward = True

while (True):
    button.wait_for_press()
    if forward:
        motor_l.run_at_speed(-300) # Jedte dozadu
        motor_r.run_at_speed(-300)
        forward = False
    else:
        motor_l.run_at_speed(300) # Jedte dopředu
        motor_r.run_at_speed(300)
        forward = True
```


TIP

Použijte funkci `wait_for_press()` (v BriVisu `čekej než se ___ zmáčkne`)

3. ZPOMALIT NEBO ZRYCHLIT

ÚKOL

Rozjedte se dopředu. Zmáčknutím jednoho tlačítka by se měl robot zrychlit a zmáčknutím druhého zase zpomalit.

POZOR

Rychlost motorů je omezená a u velkého motoru by neměla jít níže než `0` nebo výše než `1050 deg/s`. U středních motorů je maximum `1560 deg/s`

POZOR

Ve smyčce použijte `sleep(0.1)`, aby se jedno stisknutí tlačítka nezaznamenalo jako několik naráz. Nezapomeňte na začátku programu přidat `from time import sleep`

NÁPOVĚDA

Budete potřebovat proměnnou, která si bude pamatovat rychlost jízdy.

POSTUP ŘEŠENÍ

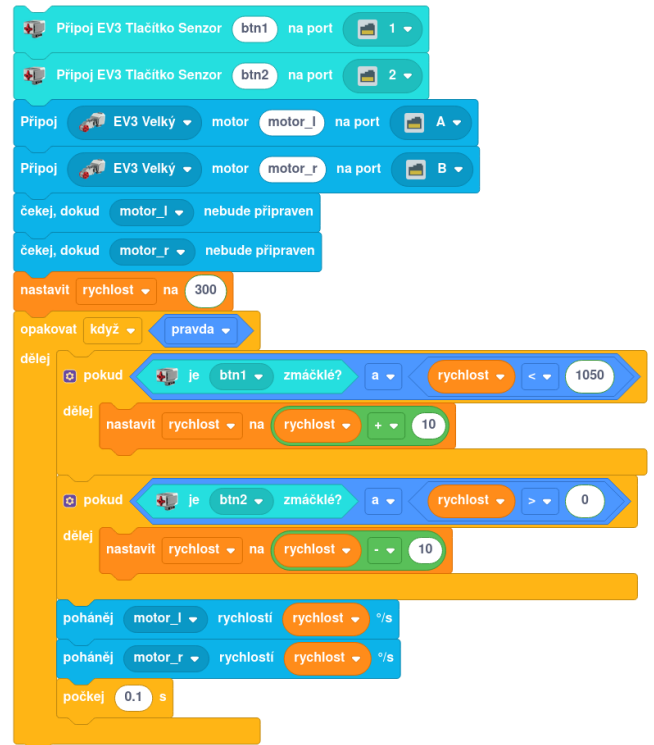
```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors
from time import sleep

# Velkými písmeny si hned na začátku určím
# konstanty (neměnné hodnoty)
LOWER_LIMIT = 0
UPPER_LIMIT = 1050 # Pro střední motor je to
1560 deg/s

button1 =
sensors.EV3.TouchSensorEV3(sensors.S
ensorPort.S1)
button2 =
sensors.EV3.TouchSensorEV3(sensors.S
ensorPort.S2)

motor_l =
motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPor
t.A)
motor_l.wait_until_ready()
motor_r =
motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPor
t.B)
motor_r.wait_until_ready()

speed = 300
while (True):
    if button1.is_pressed() and speed <
    UPPER_LIMIT:
        speed += 10 # Přičtu 10 k rychlosti
    if button2.is_pressed() and speed >
    LOWER_LIMIT:
        speed -= 10 # Odečtu 10 od rychlosti
    motor_l.run_at_speed(speed) # Rozjedu
    motory novou rychlostí
    motor_r.run_at_speed(speed)
    sleep(0.1)
```


4. ZASTAVIT, STÁT!

ÚKOL

Upevněte tlačítko na předek robota. Rozjedte se dopředu a jakmile tlačítko narazí na zeď, měl by robot automaticky zastavit.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors

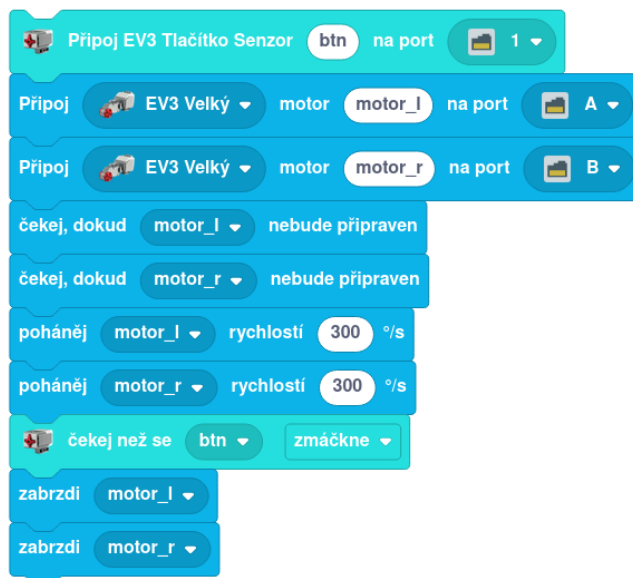
button =
    sensors.EV3.TouchSensorEV3(sensors.S
    ensorPort.S1)

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPor
    t.A)
motor_l.wait_until_ready()
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPor
    t.B)
motor_r.wait_until_ready()

motor_l.run_at_speed(300)
motor_r.run_at_speed(300)

button.wait_for_press() # Počkej, až se
    zmáčkne tlačítko

motor_l.brake()
motor_r.brake()
```


ULTRASONICKÝ SENZOR

Dost často potřebujeme měřit vzdálenost. K tomuto účelu slouží `UltrasonicSensor`.

Ten pomocí zvuku a jeho zpětného odražení dokáže měřit vzdálenost.

POZOR

Protože senzor používá zvuk, nemusí dávat ideální výsledky při odražení zvuku od látky.

ÚKOL

Rozjedte se dopředu a měř vzdálenost před robotem. Když je vzdálenost menší než `100 mm` (10 cm) zastavte, aby robot nenaboural.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors
from time import sleep

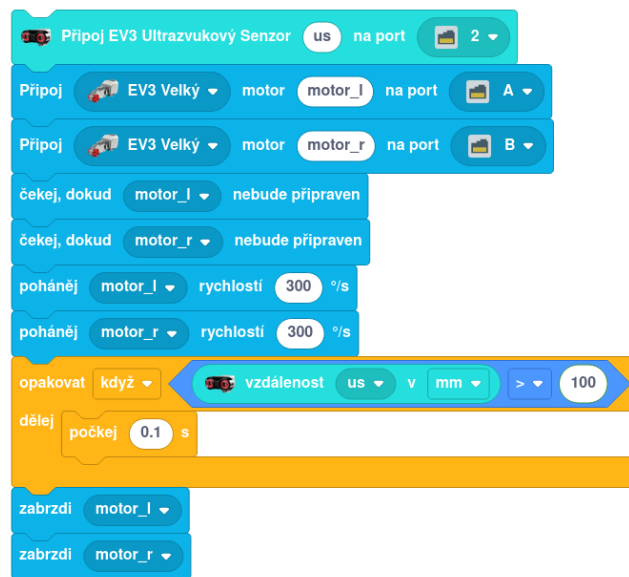
ultrasonic =
    sensors.EV3.UltrasonicSensorEV3(sensors.SensorPort.S2)

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

motor_l.run_at_speed(300)
motor_r.run_at_speed(300)

while ultrasonic.distance_mm() > 100: #
    Počkej, až senzor uvidí zeď
    sleep(0.1) # Mezitím nic nedělej

motor_l.brake() # A poté zastavte.
motor_r.brake()
```


ÚKOL

Rozjedte se dopředu a měřte vzdálenost před robotem. Když je vzdálenost menší než 100 mm (10 cm) pootočte robota a objedte překážku.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors
from time import sleep

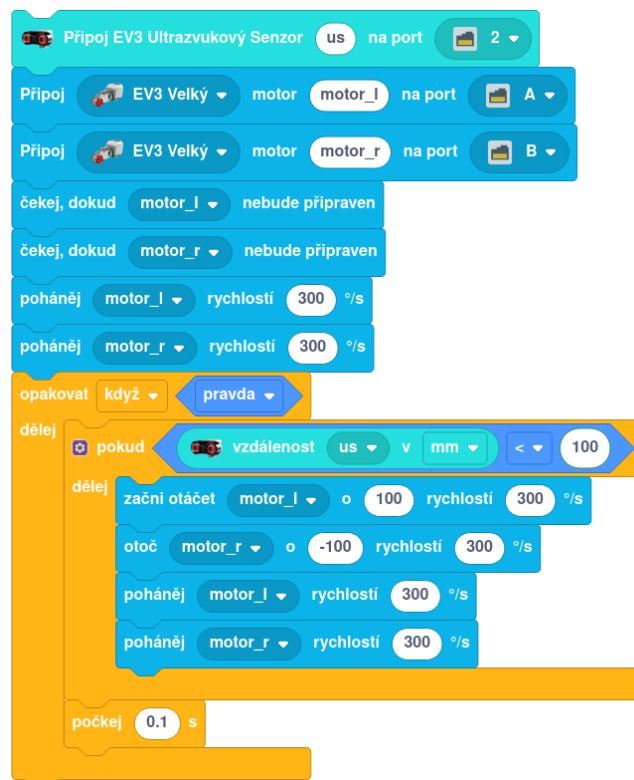
ultrasonic =
    sensors.EV3.UltrasonicSensorEV3(sensors.SensorPort.S2)

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

motor_l.run_at_speed(300)
motor_r.run_at_speed(300)

while True:
    if ultrasonic.distance_mm() < 100:
        motor_l.rotate_by_angle(100, 300, 0)
        motor_r.rotate_by_angle(-100, 300)

        motor_l.run_at_speed(300)
        motor_r.run_at_speed(300)
        sleep(0.1)
```


BAREVNÝ SENZOR

Třetí senzor co si ukážeme je ColorSensor.

- Senzor vydává světlo (červené, nebo bílé) směrem dolů či dopředu a poté měří, kolik toho světla se od něčeho odrazí. To je **reflected light** (odražené světlo).
- Může také měřit **ambient light** (okolní světlo), tedy jak je světlý prostor kolem senzoru bez aktivního osvětlení.
- Senzor také umí rozeznat barvy – třeba červenou, zelenou, modrou, černou, bílou a další.

POZOR

Povrch materiálu hodně ovlivňuje měření – lesklé plochy odrážejí světlo víc, matné méně.

TIP

Umístěte světelný senzor co nejbliž k podlaze, aby nepropustilo moc světla bočními cestami.

ÚKOL

Jedte dopředu dokud barevný senzor nenajde černou čáru, potom automaticky zastavte.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors
from time import sleep

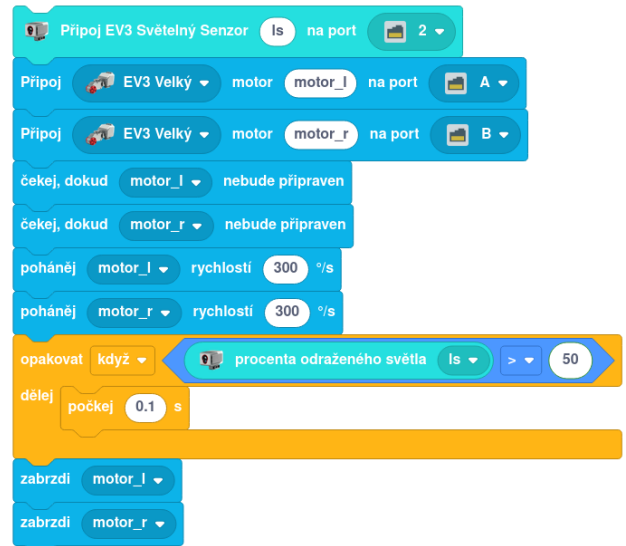
color =
    sensors.EV3.ColorSensorEV3(sensors.S
ensorPort.S2)

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPor
t.A)
motor_l.wait_until_ready()
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPor
t.B)
motor_r.wait_until_ready()

motor_l.run_at_speed(300)
motor_r.run_at_speed(300)

while color.reflected_value() > 50: # Dokud
    nevidíš černou
    sleep(0.1) # Tak nic nedělej

motor_l.brake() # A poté zastavte.
motor_r.brake()
```


GYROSKOPICKÝ SENZOR

Posledním senzorem který si ukážeme je GyroSensor. Ten slouží k měření otáčení robota.

VAROVÁNÍ

Pokud GyroSensor, tak je třeba zkalibrovat. V Demo programs -> Sensor view -> Port X -> Modes (tlačítko vpravo) -> Na konci seznamu Reboot (fix drift)

Při kalibraci se s Brianem nesmí hýbat, jinak se na na gyru začne nasčítávat úhel.

ÚKOL

Udělat funkci, která jede s robotem rovně, poté se pomocí gyra otočí o 90°. A tuto funkci zopakovat 4x po sobě.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors
from time import sleep

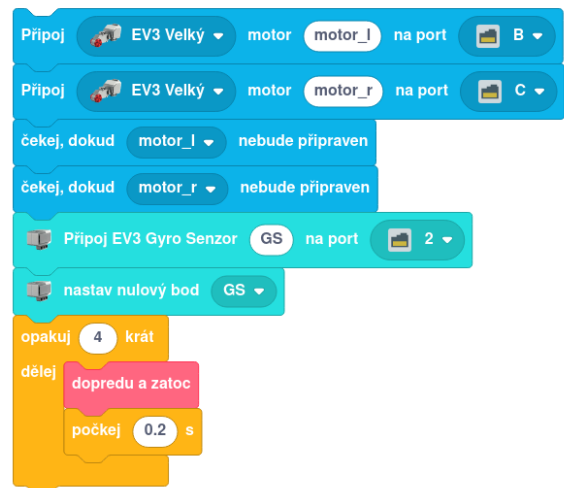
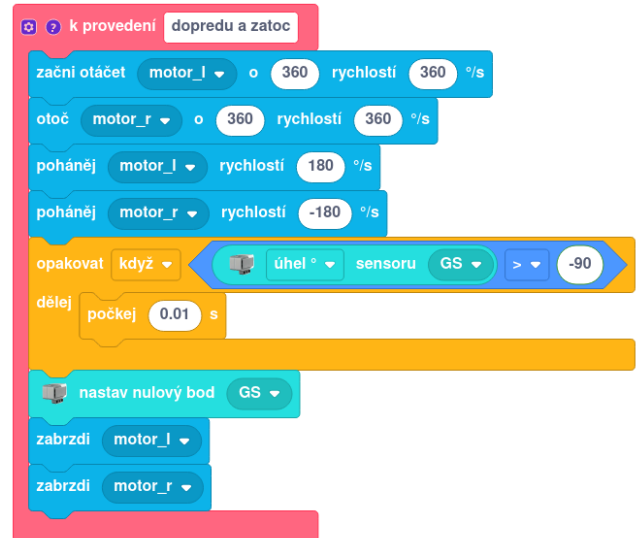
gyro =
    sensors.EV3.GyroSensorEV3(sensors.SensorPort.S1)
gyro.wait_until_ready()

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.C)

motor_l.wait_until_ready()
motor_r.wait_until_ready()

def forward_and_rotate():
    motor_l.rotate_by_angle(360, 360, 0)
    motor_r.rotate_by_angle(360, 360)
    motor_l.run_at_speed(180)
    motor_r.run_at_speed(-180)
    while gyro.angle() > -90:
        sleep(0.01)
    gyro.set_zero_point()
    motor_l.brake()
    motor_r.brake()

for _ in range(4):
    forward_and_rotate()
    sleep(0.2)
```


1. SLEDOVÁNÍ ČERNÉ ČÁRY

ÚKOL

Naprogramujte robota, co bude sledovat černou čáru.

NÁPOVĚDA

Robot nemusí sledovat střed čáry. Skvěle se mu bude sledovat hranice čáry, kde uvidí černou na jedné straně a bílou na druhé. Program může mít logiku, pokud vidím černou, zatoč doprava, pokud bílou, zatoč doleva.

POSTUP ŘEŠENÍ

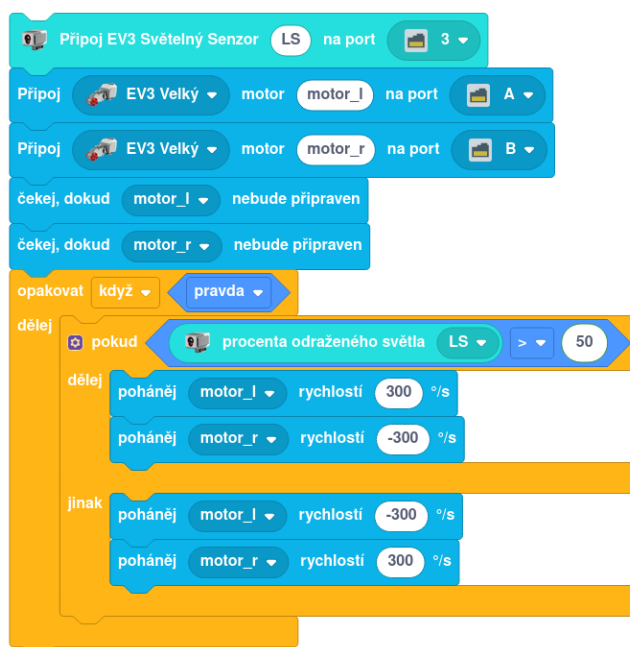


```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors

color =
    sensors.EV3.ColorSensorEV3(sensors.S
ensorPort.S3)

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPor
t.A)
motor_l.wait_until_ready()
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPor
t.B)
motor_r.wait_until_ready()

while True:
    if color.reflected_value() > 50: # Vidím
        bílou
        motor_l.run_at_speed(300)
        motor_r.run_at_speed(-300) # Zatáčím
        doleva
    else: # Vidím černou
        motor_l.run_at_speed(-300)
        motor_r.run_at_speed(300) # Zatáčím
        doprava
```


P REGULACE

Už umíme naprogramovat robota tak, aby následoval černou čáru. Akorát vidíme, že robot jezdí zig-zag. I když by měl jet rovně se tak se kroutí. Proto použijeme **P regulaci** (proporcionální regulaci). Je to chytrý způsob, jak robota naučit, že čím víc se odchýlí od čáry, tím víc se musí stočit zpátky. Pokud je odchylka malá, opraví se jen trochu. Pokud velká, zatočí víc.

Jak na to v programu:

1. **Najděte středovou hodnotu** senzoru – mezi černou a bílou (např. průměr).
2. **Změřte aktuální hodnotu** senzoru.
3. **Spočítejte chybu**: $\text{chyba} = \text{aktuální_hodnota} - \text{středová_hodnota}$.
4. **Vynásobte chybu zesílením (K_p)**: $\text{oprava} = K_p * \text{chyba}$.
5. **Upravte rychlost motorů**:
 - levý motor = $\text{základní_rychlost} - \text{oprava}$
 - pravý motor = $\text{základní_rychlost} + \text{oprava}$

Úkolem bude vyzkoušet různé hodnoty K_p , dokud robot nepojede plynule.

VYZKOUŠEJTE SI

Pozorujte, co se stane, když je K_p příliš malé nebo příliš velké.

NÁPOVĚDA

Středovou hodnotu senzoru můžete naměřit po zapojení barevného senzoru v sekci Demo programs -> Sensor view.

ÚKOL

Naprogramujte robota, co bude sledovat černou čáru pomocí P regulátoru.

POSTUP ŘEŠENÍ

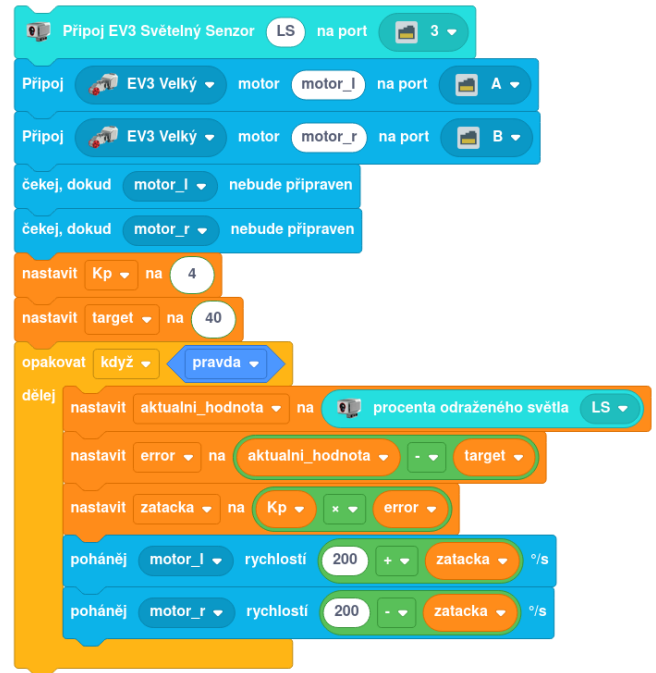
```
import brian.sensors as sensors
import brian.motors as motors

color =
    sensors.EV3.ColorSensorEV3(sensors.SensorPort.S3)

motor_l =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.A)
motor_l.wait_until_ready()
motor_r =
    motors.EV3LargeMotor(motors.MotorPort.B)
motor_r.wait_until_ready()

Kp = 4 # Otestovaná hodnota
WHITE = 80 # Změřené hodnoty
BLACK = 0
target = ( WHITE + BLACK ) / 2

while True:
    lightValue = color.reflected_value()
    error = lightValue - target
    turn = Kp * error
    motor_l.run_at_speed(200 + turn)
    motor_r.run_at_speed(200 - turn)
```


3. KNOB NA BRIANOVÍ

ÚKOL

Udělat výběr čísla pomocí knobu (otáčivého tlačítka) na Brianovi. Pro potvrzení čísla zmáčkní knob.

WARNING

Tato funkce ještě není podporována aplikací BrVis.

POSTUP ŘEŠENÍ


```
import brian.uicontrol as ui

listener = ui.UiEventsListener()

value = 0

while not listener.knob.last_button_event.is_pressed:
    value += listener.knob.last_button_event.turn_delta # přičte hodnotu otočení knobu k value
    print(value)

print("hodnota:", value)
```


ÚKOL

Naprogramujte hru Simon Says na kostce. Kostka vždy řekne jaké tlačítka musí hráč ve správném pořadí zmáčknout.

ŘEŠENÍ 1/3


```
import brian.uicontrol as ui
import brian.audio as audio
import brian.settings as settings
import random
from time import sleep

listener = ui.UiEventsListener()
settings.enable_os_button_sounds(False)
ui.set_button_led(listener.knob, ui.LedButtonAnimation.OFF, ui.LedColor(0, 0, 0))

TONE_DURATION = 500

buttons = [
    listener.top_left_button,
    listener.top_right_button,
    listener.bottom_left_button,
    listener.bottom_right_button,
]

button_tones = [1046.50, 1318.51, 1568.00, 2093.00] # C6, E6, G6, C7
button_colors = [
    ui.LedColor(0, 0, 255),
    ui.LedColor(0, 255, 0),
    ui.LedColor(255, 0, 0),
    ui.LedColor(255, 255, 0),
]

def play_button_sequence(button_sequence):
    set_color_to_buttons(ui.LedButtonAnimation.OFF, ui.LedColor(0, 0, 0))
    for button_id in button_sequence:
        ui.set_button_led(
            buttons[button_id], ui.LedButtonAnimation.SELECTABLE, button_colors[button_id]
        )
        audio.play_tone(button_tones[button_id], TONE_DURATION)
        sleep(0.5)
        ui.set_button_led(
            buttons[button_id], ui.LedButtonAnimation.OFF, ui.LedColor(0, 0, 0)
        )
        sleep(0.2)

def set_color_to_buttons(animation, color=ui.LedColor(255, 255, 255)):
    for button_id in range(4):
        ui.set_button_led(buttons[button_id], animation, color)
```

ŘEŠENÍ 2/3

```
def game_over():
    for button_id in range(4):
        ui.set_button_led(
            buttons[button_id], ui.LedButtonAnimation.SELECTABLE, ui.LedColor(255, 0, 0)
        )
        ui.set_button_led(
            listener.knob, ui.LedButtonAnimation.SELECTABLE, ui.LedColor(255, 0, 0)
        )
    audio.play_tone(440, TONE_DURATION) # A4
    sleep(4)

random.seed()
score = 0
print("PAMATOVACI HRA!")
print("Sleduj barvy a zopakuj je!")
print("Zmackni libovolne tlacitko pro start hry")
listener.any_button_incl_knob.wait_for_press()
sleep(1)
button_sequence = []
over = False

while not over:
    button_sequence.append(random.randrange(0, 4))
    play_button_sequence(button_sequence)
    print("")
    print("Ted jsi na rade ty!")
    set_color_to_buttons(ui.LedButtonAnimation.SELECTABLE)
    for expected_button in button_sequence:
        listener.any_button.wait_for_press()
        set_color_to_buttons(ui.LedButtonAnimation.SELECTABLE)
        buttons_event = listener.buttons_event_since_last()
        pressed_button = -1

        if buttons_event.top_left.just_pressed:
            pressed_button = 0
        elif buttons_event.top_right.just_pressed:
            pressed_button = 1
        elif buttons_event.bottom_left.just_pressed:
            pressed_button = 2
        elif buttons_event.bottom_right.just_pressed:
            pressed_button = 3

        if not pressed_button == -1:
            audio.play_tone(button_tones[pressed_button], TONE_DURATION)
            ui.set_button_led(
                buttons[pressed_button],
                ui.LedButtonAnimation.SELECTABLE,
                button_colors[pressed_button],
            )

        if not pressed_button == expected_button:
            over = True
            break
```

ŘEŠENÍ 3/3

```
if not over:
    sleep(TONE_DURATION / 1000)
    score += 1
    set_color_to_buttons(ui.LedButtonAnimation.OFF)
    print("")
    print("Ted ti ukazu co dal")
    sleep(1)

print("")
print("KONEC HRY!")
print(f"Zapamatoval sis {score} barev!")

for flash in range(4):
    for button_id in range(4):
        ui.set_button_led(
            buttons[button_id], ui.LedButtonAnimation.SELECTED, ui.LedColor(255, 0, 0)
        )
    ui.set_button_led(
        listener.knob, ui.LedButtonAnimation.SELECTED, ui.LedColor(255, 0, 0)
    )
    audio.play_tone(300, 200)
    sleep(0.2)

    set_color_to_buttons(ui.LedButtonAnimation.OFF, ui.LedColor(0, 0, 0))
    ui.set_button_led(listener.knob, ui.LedButtonAnimation.OFF)
    sleep(0.2)

print(f"Tvoje skore je: {score}")
```


PID REGULACE

P regulace už zvládne držet čáru, ale někdy se robot rozkmitá nebo nejede plynule. Proto přidáme **PID regulaci**:

- **P (proporcionální)** – okamžitá oprava podle chyby.
- **I (integrální)** – sčítá chyby a vrací robota zpět, když je dlouhodobě mimo.
- **D (derivační)** – sleduje rychlost změny chyby, aby se nepřekmital.

Jak na to v programu:

1. `chyba = aktuální - středová`
2. `suma_chyb += chyba`
3. `delta_chyby = chyba - předchozí`
4. `P = Kp * chyba`
`I = Ki * suma_chyb`
`D = Kd * delta_chyby`
5. `oprava = P + I + D`
6. `levý = základ - oprava`
`pravý = základ + oprava`

TIP

Začni jen s **P** ($K_i=0$, $K_d=0$).

K_p moc velké → kmity.

K_i moc velké → pomalé „plavání“.

K_d moc velké → trhaná jízda.

S PID regulací jede robot plynuleji a chytřeji.

2. PŘEKÁŽKA NA ČÁŘE

ÚKOL

Naprogramujte robota, co bude sledovat černou čáru, když na čáře bude překážka, objede ji a vrátí se na černou čáru za překážkou.

3. BLUDIŠTĚ

ÚKOL

Naprogramujte robota, který najde cestu z bludiště z kostek.

4. SUMO

ÚKOL

Uspořádejte sumo zápasy robotů. Stačí vyhrazené pole na zemi. Vždy se postaví dva roboti proti sobě a kde zůstane v poli déle, vyhrál.